

NUM. 810

BARCELONA 20 DE JULIOL DE 1894

ANY 16

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

GUMORISTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

SONARÀ AL MENOS UNES ESQUELLOTES CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

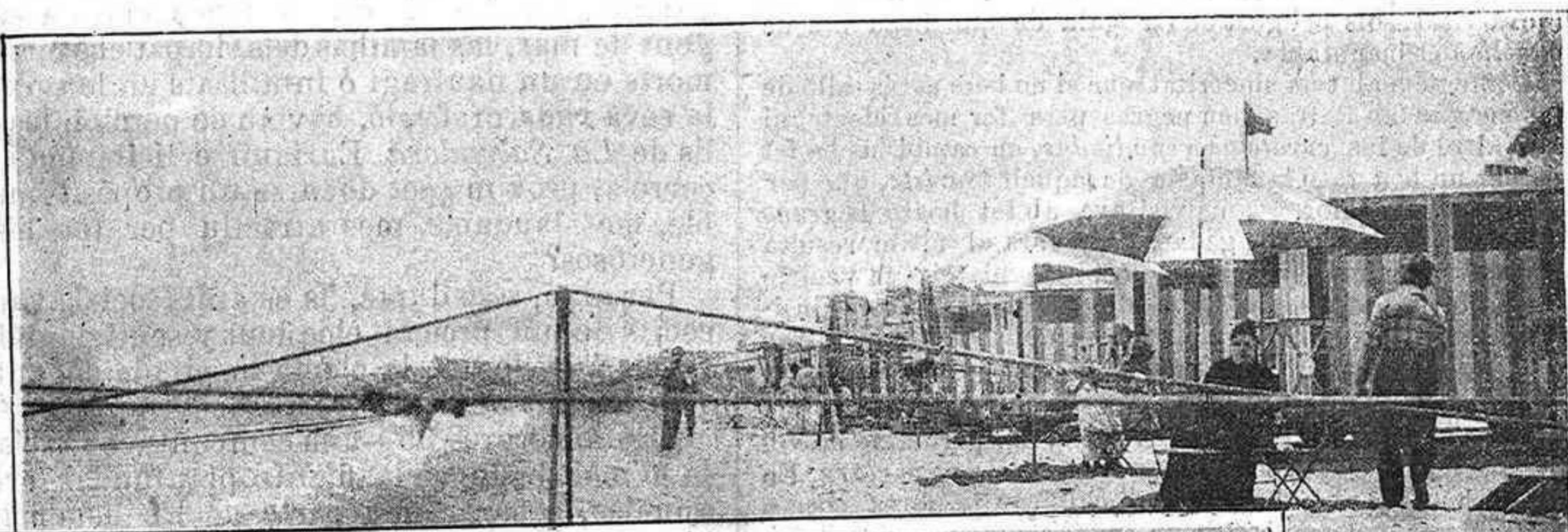
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

LAS PLATJAS DE BARCELONA

Sense ser rey ni ministre
ni personatje important,

(Instantáneas de Rus.—Barcelona)
tothom qui va á la mar vella
pot aná á San Sebastian.

RECTIFICACIÓ Y PREAMBUL

A las xocarrerías del *Diluvi* hem de oposar sols algunas lleugeras rectificacions. Lleugeras serán, per mes que al cap de vall al periódich del *Insensat* tal volta li semblaran pesadas.

Respecte á aquell periódich que ha mort R. R., segons afirma'l *Diluvi* ab la major formalitat, podem dirli parodiант al poeta:

«Os dan muy buenos disgustos
los muertos que vos matais.»

Fer passar per mort y enterrat al mes popular del semanaris catalans que conta 25 anys d'existencia robusta, y avuy mes robusta que mai, sols se li pot ocorre á qui per alabar lo género de la seva botiga parla de tiradas de 30 y 22 mil números. (30 y 22 mil precisament: molts esglahons faltan á la escala). Ara bé: si la primera afirmació, ó siga la mort de un periódich viu es una *guatlla* evident, *guatlla* será també sens dupte la segona, desde l'inmeix moment que del niu la veyem sortir.

En quant á la sortida del Sr. Feliu y Codina de la redacció de *La Campana de Gracia* no hi hagué en lo cas altre caramillo, que una radical diferencia de criteri respecte á la insurrecció del Ferrol, que'l Sr. Feliu aplaudia y *La Campana* de acort ab lo Directori republicà condemnava. Reconeixém al Sr. Feliu prou memoria y lealtat per creure que mai podrá dirnos lo contrari.

L'haver calificat á D. Manuel Patxot de *purista y pulcre* en materia de llenguatje, no pot donar peu á las apreciacions estiradas pels cabells qu'estampa'l *Diluvi*. Tot lo mes podrá indicar que nosaltres tractantse de morts practiquém lo *sistema egipci* de una manera molt distinta de la qu' ell acostuma.

La qüestió del *Mal pare* no mereix ser tractada ab qui ó bé no ha llegit lo que afirma R. R. categòricament en sos comunicats publicats en lo mateix *Diluvi*, ó bé senta una inexactitud, sols pel gust de fer gala de que'l seu niu de *guatllas* es inagotable.

Confessém ab tota sinceritat que si no hem entés alló de las ÉPCCAS (ab lletras ben negras pera fer mes efecte) ni alló altre de las *curatelas repudiadas*, en cambi 'ns ha fet passar un bon rato la fantasia de aquell *touriste*, que per haver sigut regidor, avants visitava ab tot boato 'ls grans balnearis de las Vascongadas, y que ara al últim resulta que no menja mes que *rescalfat*. Si ell mateix fa venirlo tan á menos ¿quín cas pot ferse després de aixó de las insinuacions mes que malévolas tontas del *Diluvi*? Ni'l *Noy de Tona* posat á fer riure hauria caygut en semblants renuncis.

Del *catifull* Gasull avuy no 'n parlarém; pero aixó no vol dir que un altre dia no procurém treure'n l'*ayqua clara*. En cambi hem de manifestar que'l calificar la forsa poca ó molta de un polemista ó de un *pugilista* (com vulga'l *Diluvi*), no correspon á qui reb las estocadas ó 'ls cops de puny, sino al públich que presencia la lluyta ó la brega (com el *Diluvi* vulga). Tractar de brutal y de grosser al adversari, al cap-de-vall no vol dir sino que 'ls cops van ben dirigits, que fan mal de debó, y que molt se n'ha de sentir qui al rebrels tant espeternegra. Confessar paladinament, com ho fa'l *Diluvi*, que no es lícit tocar á certas parts del cos, equival á senyalar que hi ha punts débils y vulnerables. La confessió es preciosa; pero consti que'l *Diluvi* no 'ns diu res de nou, puig que temps ha que ho sabiam.

Aixís donchs, desde avuy abandonarém gustosos lo sistema de las pullas. Després de tants anys de amenassar, per veure si'l *Diluvi* s'esmenava bonament, posant fi á las seves campanyas d'escàndols y als seus afanys de descrédit que li han fet una reputació tan especial dintre de la prempsa barcelonesa, ha arribat l' hora de deixar caure la mà. Desde ara aném á obrir la *caixa dels trons*, que potser per algú se transformi en *caixa de llamps*. Lo públich dirá si es edificant aqueixa historia de *La Salvador* que aném á contar, puig datos no 'ns faltan per ferho degudament. Molt s'ha parlat y 's parla de aqueixa famosíssima societat; pero poch s'ha precisat encare respecte d'ella. Se sent per tothom l' eco confós de un formidable escàndol; pero son pochs los que pugan dir:—L' escàndol consisteix en tal y qual fet.

Nosaltres ho precisarém, en forma concreta, concisa, acomodada á la índole dels traballs periodístichs. Nosaltres direm com y quan vá naixer *La Salvador* y quan y com va

morir: ferém menció de algunas de las moltes víctimas que vá causar: establerem, pér fi, las sévases concomitancies evidents, palpables, ab la serie de periódichs que havent comensat ab lo mítich *Telégrafo* han acabat ab l' escandalós *Diluvi*.

Al anar á comensar la nostra tasca, devém declarar una vegada més que no obrém moguts per l' esperit de venjansa, ni per l' estímul de repelir suposats agravis. Abundém en la creencia bastant generalizada de que 'ls atachs del *Diluvi*, lluny de agraviar, honran á qui d' ells es objecte. Com més desaforats son, resultan més honrosos. Sols una cosa 'ns dol, y es que 'l gremi del periodisme barceloní conti ab un periódich de la naturalesa del *Diluvi*. Al consignar los punts mes culminants de la historia de *La Salvador*, no tenim altre objecte que 'l desitj de satisfer la legítima curiositat del públich, y de contribuir en lo que poguém al prestigi de la prempsa, á la qual vením consagrant ja fá molts anys tots los nostres esforços.

P. DEL O.

LA SALVADORA

Historia de una societat de crédit

I

Lo títul de la *Societat* era sugestiu. La forma en que va presentarse al públich, mes sugestiva encare. *La Salvador*, autorisada per R. O. de 9 de Setembre de 1857, tenia per objecte comercial fer tota classe de seguros marítims, afiansar contractes mercantils de compra, venta y préstamos y *avalar lletras y pagarés*. Pero al mateix temps galardejava d'exercir la beneficencia. La suferta gent de mar, las famílias dels simpàtichs mariners, morts en un naufragi ó inutilisats en lo servey de la seva ruda professió, havian de percibir los auxilis de *La Salvador*. Enriquirse lícitament y socorre al próxim ¿pot donarse un propósit mes noble, mes laudable, mes atractiu per tots los cors generosos?

Per aixó, sens dupte, 'ls estatuts socials van precedits de un proemi eloquent y sentimental, que revela á la llegua, la ploma inspirada del autor de *Las Ruinas de mi convento*.

«Ennoblecer—diu—una compañía comercial hasta lo más bello de la filantropía, fundar premios anuales, separar una parte de los beneficios en bien de la humanidad y hacerla productiva de manera que lleve el consuelo á unas familias desoladas: tales son las bases de la Compañía, cujos estatutos y reglamento acaban de merecer la Real aprobación.»

Los mateixos títuls de las acciones de la Societat son ans que tot un reclam del seu esperit benéfich. Ja veurán com després aquest aspecte salvador de la *Salvadora* va convertirse en la mes estupenda de las irrisions. Hem tret dels títuls un facsimil, y 'l publiquém en lo present número. Aixó 'ns permet prescindir de la seva descripció. Contémplalo, saboréjinlo y no l' olvidin.... quan arribi l' hora del naufragi.

Lo capital social de la *Salvadora* era de 30.000,000 de rals y estava representat per 6,000 accions de 5.000 rals cada una. Al constituirse la societat, los accionistas havian satisfecho lo 10 per 100 de dit capital ó sigan 3.000,000 de rals. Alguns anys després se 'ls exigi un dividendo passiu de un 5 per 100, que doná la suma de 359,966 rals.

* *

A las famílias Patxot y Lasarte enllaçadas per vinculs de parentiu, correspon la gloria de la fun-

Facsímil de un títul de accions de LA SALVADORA. (Vegis l' article).

dació de *La Salvadora*. Patxots y Lasartes á pàrells figuraren en la comissió organitzadora, y en totes las Juntas directives desde 1858 á 1875. Don Manuel Lasarte, co-proprietari de *El Telégrafo* y *El Principado*, pensionista de la *Imprenta* y *El Diluvi* y actual redactor de aquest últim periódich, desempenyá constantment lo càrrec de secretari general de *La Salvadora*. D. Fernando Patxot, (Ortiz de la Vega) primer director, el qual morí de mort desgraciada l'3 de Agost de 1859, no pogué veure 'ls fruits de la seva obra; pero al desapareixer d' entre 'ls vius, deixá en los consells de *La Salvadora* al seu germà D. Joseph, y en las oficinas de la propia societat al seu fill D. Manuel ab lo càrrec important de tenedor de llibres, que compartia ab lo de director de *El Telégrafo*, de que junt ab los Srs. Lasarte era també co-proprietari.

Los aludits Patxots y Lasartes, auxiliats per D. Baltasar Fiol y per D. Miquel Diaz de Brito (que á jutjar pel nom devia ser algun Quiñones aquell temps) manejavan á son gust los interessos socials, practicaven las operacions objecte de la societat, redactavan las memorias anuals y repartian en cada exercici 'ls corresponents dividends actius, en rahó dels grans beneficis, que, segons los balansos s' anavan alcansant.

Beneficis repartits. En 1858: 486,000 rals.—En 1859: 33,669 duros.—En 1860: 15,047 duros.—En 1861: 18,153 duros.—En 1862: 19,248 duros.—En 1863: 16,478 duros.—En 1864: 200,000 rals.

A partir del any 65 ja no van repartirse diners, sino disgustos.

Hi ha que tenir en compte qu' en lo primer exercici (1858) van destinarse 8,772 rals 68 céntims á beneficencia, distribuïntse aquesta suma entre l' comandant de Marina, la Societat econòmica de Amichs del País y l' governador civil de la Província. Com se veu, ab aquest detall, lo reclam benèfich que donava á la *Salvadora* l' aspecte de societat generosa, se feya efectiu á expensas dels accionistas. ¿Pero que 'ls importava á aquests que menjassin els pobres si 'ls dividends que tocaven ells eran tan grassos?

¿Cóm se comprén, donchs, que sent tan optimistas las memorias anuals y tan positius los resultats dels balansos, al any 65, vingués soptadament lo tremendo y memorable crak?

Aném á explicarlo.

Pero no serém nosaltres qui 'ns prenguem la molestia de examinar totes las trifulgas internas de una societat qu' en lloc de *Salvadora*, mereixia anomenar *La Misteriosa*. A la vista tenim un lluminós dictamen pericial, suscrit per D. Gaspar Quintana y D. Ramon Font y Viñals, nombrats pel jutjat, al objecte d' examinar los llibres y documents de la societat, en tot quan tinguessin d' examinable. Sentim no poderlo reproduuir integralment per la seva molta extensió. No poden dirigir-se càrrechs mes tremendos contra 'ls gestors dels interessos socials, com els que figuraren en la seva relació.

O sino vajan sumant, los que doném per extracte:

«Los beneficis que obravan en los balansos, no eran ni líquits ni cobrats.—A 31 Desembre 1862 hi havia avals protestats no reintegrats per valor de duros 110,865'218, suma que sigué considerada com actiu sense serho.—En 1863 los avals en la mateixa forma importavan duros 125.387'031, y en 1864: rals 2.497,689'84.—Los beneficis no haurian resultat si s' haguessin practicat las corresponents liquidacions. Se feyan avals excessius y

préstamos excessius, sense acort de la Junta consultiva y sense garantia de paper del Estat.»

Y ja qui's feyan aquests préstamos? Als mateixos individuos de la Junta ó á personas ab ells relacionadas. Veuse'n aqui alguns:

14 Desembre 1857. A Manuel Patxot, tenedor de llibres de la societat: duros 35.889'500: no se li exigí garantia fins després de realisada l' operació.—31 Desembre 1858, al mateix D. Manuel Patxot: duros 42.000, sense acort de la Directiva, ni de la Consultiva.—1.er de Juliol de 1859, al mateix don Manuel Patxot: duros 49.525'500 ab garantia insuficient.—7 Octubre 1859, al mateix: duros 23.550, sense garantia, ni acort de la Directiva, ni de la Consultiva, y aixis successivament.

Diuhen los perits que no 'n citan mes perque se ria molt llarg enumerar tots los que 's troban.»

Continuan los périts:

«Durant anys enters se prescindeix de practicar l' arqueig diari prescrit en los Estatuts y Reglaments. A pesar dels acorts limitant los *avals* aquests s' anavan efectuant á tot drap.»

«A 31 de Desembre de 1859 (dos anys després de la seva fundació) la Companyia havia perdut ja uns dos terços del seu capital efectiu. Y á pesar de que 'ls seus gerents aixis ho havian de reconeixer, en lloc de demanar dividends passius als accionistas, els repartian beneficis.»

Aixis els enlleolian, y anava continuant la broma, á satisfacció de tothom; pero principalment dels homes de *La Salvadora*.

Entre altras informalitats graves, van descobrir los périts que hi havia centenars d' actas sense firmar y fins inventaris també sense firma.

Prenguin nota de aquest detall los actuals redactors del *Diluvi*, y tinguin en compte que l' senyor Calvo, actual secretari de Gracia, encara mamava, quan ja 'ls homes de *La Salvadora* y de *El Telégrafo* practicaven el sistema de no firmar las actas.

**
Es tot aixó fill de la inexperiencia, d' error de càcul, y may, de cap manera, de malícia, com pretén *El Diluvi* del diumenje? Responguí l' lector. Tal vegada sense malícia, aquells que á mes d' homes de negocis eran literats, feyan derivar los *avals*, del verb francés *avalier*, que vol dir *tragar*, *engullir*, *cruspirse alguna cosa*.

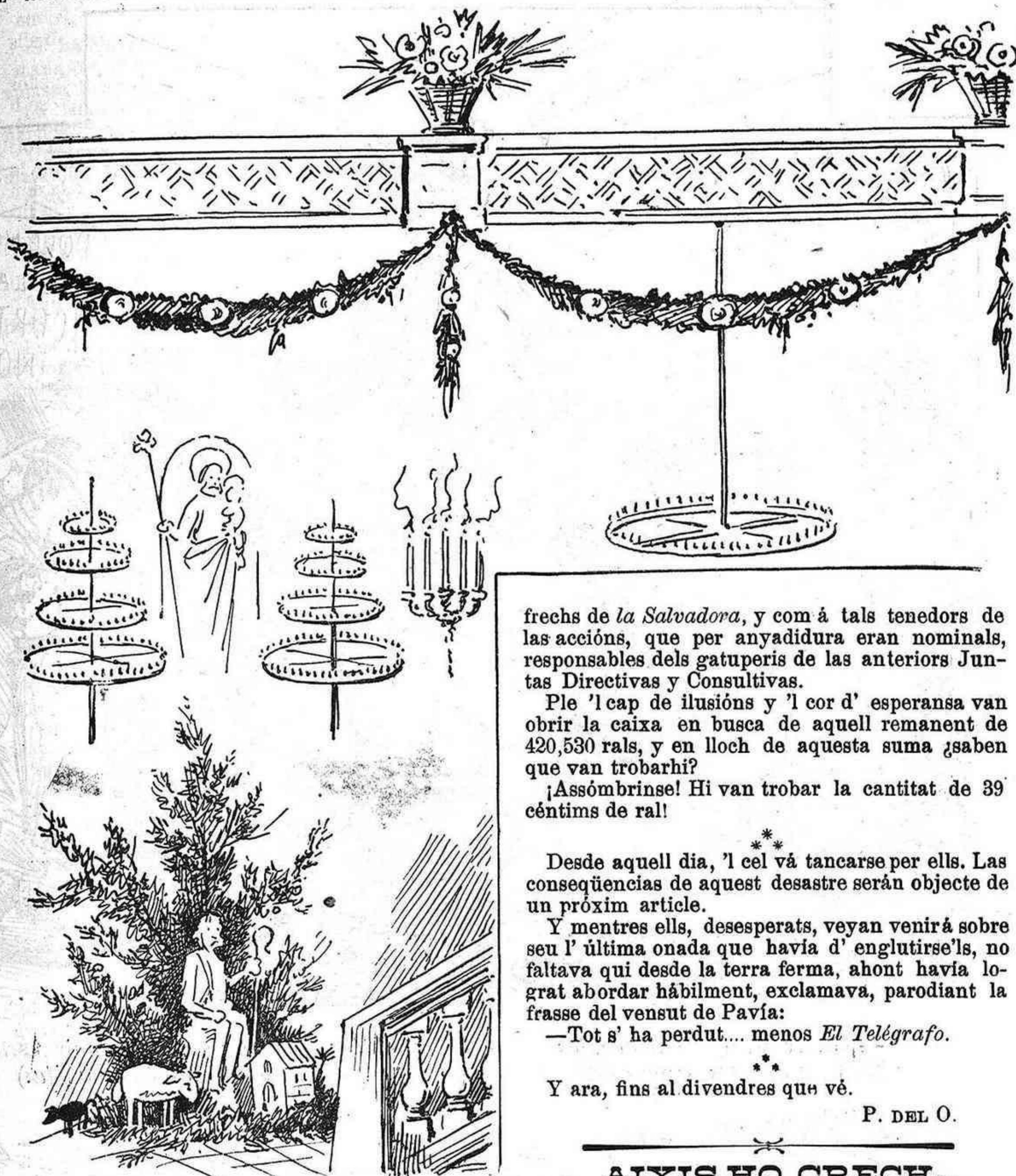
Decididament vá ser fet sense malícia.

Y la prova està en que á l' any 67, quan los accionistas per donarse compte de la immensitat de la seva desventura y dels grans perills que 'ls amenaçaven, van nombrar una Junta Directiva de la seva confiansa, en la qual ja no hi figurava cap Patxot, ni cap Lasarte, van trobarse ab que *La Salvadora* havia *avalat* pagars per valor de \$ 852,582 (¡cuidado que son duros!) dels quals sols eran solvents per valor de \$ 97,300. Quedava donchs, un gep, de \$ 755,282 contra 'ls accionistas de la Societat. Y aquesta perdua en rahó de acreedors insolvents, figurava en l' actiu de la Societat. ¡Santa ignorància!

Y ara, per donar mes caràcter á la *ignorància* de la cosa afegirém qu' en la llista dels insolvents als quals la societat doná aval hi figurava D. Manuel Lasarte, secretari general de la mateixa *Salvadora*, per \$ 28,880. ¡Celestial ignorància! Pero hi ha mes encare: 10.000,000 de rals ó sigan 500,000 duros suman los *avals* concedits á sols 5 personas que ó bé formavan part de la Junta Directiva ó estavan ab ella íntimament relacionades. ¡Ja ho veuen vostés mateixos: aquesta ignorància salta á la vista y treu 'ls ulls á qualsevol!

Ja 'm figuro veure l' estat d' espatarrament en

L' ARCALDE SE DI VIERTA Ó DETALLS D' UN BALL DE GALA Y ADORNOS MUY COMPRIMIDOS

Guirnaldas com d' envelat,
iluminació d' iglesia,
pessebre á cada replá....
y aquí acaba la comedia.

que quedaría la Junta Directiva del 67, aquella Junta de la qual ja no formava part ni cap Lascarte ni cap Patxot, al encarregarse de aquest mort.

La Junta en qüestió, presidida pel distingit filòlech D. Magí Pers y Ramona, encare tenia una esperança. Segons l'últim balans, devia figurar à la caixa social un remanent de rals: 420,530'l cént. Y ab aquells 21 mil duros, y una administració honrada y gelosa, n'hi havia prou per intentar de moment la salvació dels pobres accionistas náu-

frechs de la Salvadora, y com á tals tenedors de las accions, que per anyadidura eran nominals, responsables dels gatuperis de les anteriors Juntas Directivas y Consultivas.

Ple 'l cap de ilusions y 'l cor d' esperansa van obrir la caixa en busca de aquell remanent de 420,530 rals, y en lloch de aquesta suma ¿saben que van trobarhi?

¡Assómrbrinse! Hi van trobar la cantitat de 39 céntims de ral!

Desde aquell dia, 'l cel vā tancarse per ells. Las conseqüencias de aquest desastre serán objecte de un próxim article.

Y mentres ells, desesperats, veyan venirà sobre seu l'última onada que havia d'englutirse'ls, no faltava qui desde la terra ferma, ahont havia lograt abordar hábilment, exclamava, parodian la frasse del vensut de Pavía:

—Tot s' ha perdut... menos *El Telégrafo*.

Y ara, fins al divendres que vé.

P. DEL O.

AIXIS HO CRECH

SONET

De promesos en Pep y la Tecleta enamoradas tórtoras semblavan, y dolsos ratos cap al tart passavan ben acostats al peu de l'escaleta

L'amor los feya perdre la xaveta hasta 'l punt qu'en ridícul se posavan; sent objecte per molfs que 'ls observavan de burlas, indirectas y brometa.

Van casarse (total fa dos setmanas) y satisfetas del desitj las ganas ja s'han tirat pel cap plats y cassolas.

Y se las campan l'un y l' altre á solas: ben mirat los casoris d'avuy dia son per l'istil la inmensa majoria.

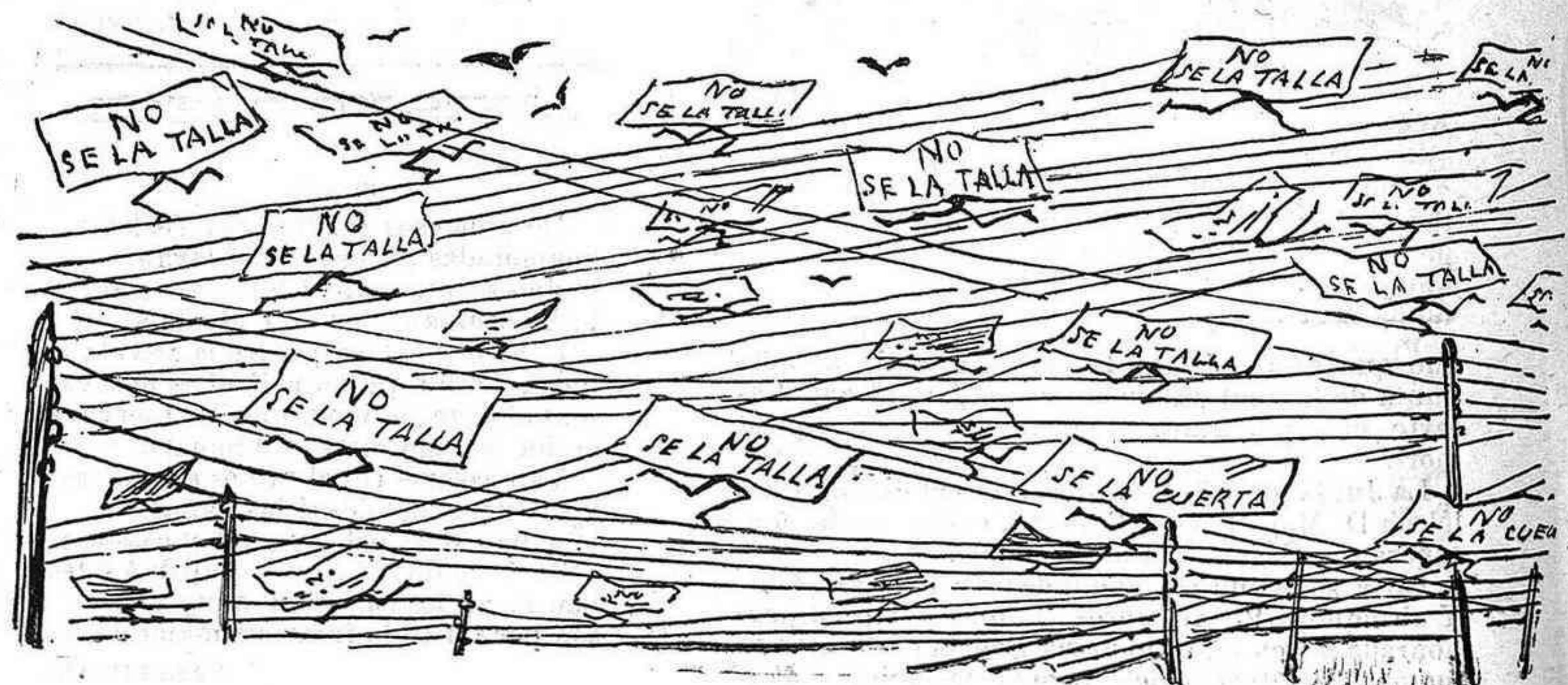
J. SALLEUTAG.

LA QUA DE RAFAEL II

—¡Guerrita, no te la cuertes
¡¡¡No te la cuertes, Guerrita!!!

—Vaya, bueno; vull compláureus...
(y guanyá un xich més de guita.)

Y al saber que 'l gran torero
al fi no se la cuertava,

los telegramas corrian,
que no podían dir faba.

UNA INFORMACIÓ

«S' ha elevat à la superioritat una instancia de manant que s'autorisi als cotxes per entrar à la plassa Real.»

La lectura d' aquesta gacetilla va impressionarnos.

Y després de la impressió, va assaltarnos immediatament una infinitat de dutes.

¿Cotxes dintre de la plassa Real?

¿Cóm s' ha de pendre aixó? ¿Es un disbarat? ¿es una bona idea? ¿S' ha d' atacar? ¿s' ha d' aplaudir?

¿Qué hi dirán las ninyeras, y 'ls soldats, y 'ls llimiabotas?...

Aquí vam comensar à entreveure un raig de llum.

Los llimiabotas, los soldats, las ninyeras... Ells son los amos, los verdaders monopolisadors de la famosa plassa. ¿Qui millor qu' ells, donchs, pot donar una opinió autorizada y justa sobre l' assumpto?

Aquest es l' origen de la present informació.

Hem acudit als directament interessats en la cosa, ja qu' ells son los que poden y deuen inclinar la balansa en un sentitó altre.

Escoltin cóm parlan y prenguin nota de lo que diuhen.

* *

UNA NINYERA:

—¿Deixar entrar cotxes dintre de la plassa Real? Ni 'ls mís! Tant se valdría que 'ls deixessin entrar per las botigas ó pujar escalas amunt de las casas particulars.

¡Si que la faríam bona! Ja podríá plegar y posarme à fregar pisos ó à vendre flors pels cafés.

Ara com ara, jo vinch aquí cada tarde ab la criatura que aguanto—ó millor dit, que no aguantó,—la deixo à terra al peu d' un pedrís... y ja no m' haig de cuidar d' ella per res.

S' arrossega, rodola, fa pipí, arrenca alguna florreta dels jardinet, s' empassa algun grapat de sorra, plora, riu, s' aixafa 'l nas...

Pero à l' hora de anar à retiro, sé que buscantla una estona, la trobo desseguida y puch tornarla à casa sincera, ó en tot cas no gayre feta malbé.

¿Qué succehiria si 'ls cotxes entressin en la plassa? Que à lo millor, mentres jo m' estaria badant ó enrahonant ab la Pepa y la Cuana, passaria una carretel-la y ¡zas!, la criatura esmicolada y jo à la presó per tots los días de la meva vida...

Nada; que aquí no hi vull carruatges.

* *

UN SOLDAT:

—No pot ser de cap manera: l' entrada de vehicles en aquest recinto, es una violació dels nostres drets tradicionals, eternament reconeguts.

¿Per qué va ser construïda la plassa Real? Thom ho sab de sobra: perque la tropa tingüés un lloch cómodo y abrigat ahont poder festejar tranquilament ab las criadas, didas, ninyeras y demés individuas del bello sexto.

Ficar cotxes en aquest clos es esbullarnos completamente el marro. ¿Ahónt aniriam qu' estessim com aquí?

En aquesta plassa ningú 'ns veu, ningú 'ns dona empentes passant, podem seure, podem canviar de xicotá ab facilitat à causa de l' abundància del género... Vaja, ara aixó es un cel: si hi entravan cotxes, seria un infern, una especie de Gurugú à peu plà.

* *

UN LLIMPIABOTAS:

—«Soy de la misma upanión.» Un servidor aquí s' hi guanya honestament la vida, y anant de l' un pedrís al altre, mal va quan al cap del dia no hi fet per las bessas. Los pedrissos y la seguretat del local convidan à seure, y quan un home seu, es més fácil que 's deixi enternir pel meu ¡pió!... ¡pió!... ¡piás!... que no pas quan está dret.

¿Qui s' hi arriscaría à posá 'l peu sobre la meva calaixereta, sapiguent que de un moment al altre pot venir un cotxe que 'ns envihi à rodar senyor, jo, raspalls y capsas del llustre?

Que 's desenganyin: autorisar la entrada de carruatges en aquesta plassa es dirnos ab paraulas cubertas que nosaltres hi fem nosa y donar à entendre que l' govern tracta d' exterminar als que dintre de la nostra esfera traballém per la *enllustració*... de las sabatas.

* *

Ja hem sentit lo que diuhen aquests senyors: tots s' oposan à la invasió dels cotxes.

Pero ara vé la bona; parla un' altre que també hi va contra... y mirin qui es:

UN COTXERO:

—No 'ns convé que 'ls carruatges entrin en la plassa Real. ¿Per què? Es molt senzill.

Per la Rambla, pel passeig de Gracia, per tots los carrers, quan atropellém à algú ó aixafém una persona, com que hi ha camp per corre, 'ns escapém fàcilment y no hi ha manera de que 'ns atrapin.

Dintre de la plassa Real, si feyam alguna desgracia—que hi seríam à cada moment—¿cóm fugiríam? ¿per quin cantó 'n surtiriam de aquella ratera?... Decididament, ficá 'ls cotxes aquí dins, es un absurdo.

* *

¿Ho veuhen? Aquest es lo resultat de la informació qu' hem obert.

Si la qüestió 's vol resoldre per medi d' una votació y no 's fan tupinadas, lo fallo ja está previst: tots los interessats votarán en contra.

A. MARCH.

RES MES FÀCIL...

Conversa que sostenian à El Dorado l' altre nit,
una senyoreta cursi
y un jove molt presumit:

—¿Qué me 'n diu de la Verbena
de la Paloma, Ramon?

—¡Oh, magnífica! ¡De búten!
Ne sab molt aquest Breton....

—¡Quina música tan bona!
Aixis que comensa ja
m' entussiasmo, y fins al últim,
no deixo mai de cantá.

—¿Es à dir que la sab tota?

—Aqui dintre, prou la sé;
però sempre se m' olvida
tan bon punt soch al carré.
Soch molt flaca de memoria ...

—Llavoras, fassi com jo:
que perque no se m' olvidi...
faig un nus al mocadó.»

LLUIS SALVADOR

VIVA 'L RUMBO!

Com era d' esperar, donats los temperaments que reynan dins del nostre municipi, l' Ajuntament compra 'ls lleons que temps ha s' exhibeixen al Parch.

La combinació—hi ha que confessarho—s' ha portat á cap ab una habilitat eminentment regidoresca. No 's pot demanar més pastoril diplomacia ni mes candorosa astucia.

Vagin recordant los tràmits.

Per comensament, la corporació municipal, ó algú de la casa, autorisa al amo dels lleons per depositarlos en un local pròxim al Palau de Bellas Arts. Lo Parch de Barcelena no s' ha construït pera que serveixi de magatzém de bestias, per mes que aquestas sigan de la família real del desert; pero no importa: aquest es lo primer *redolí* del auca, y la cosa perque passi, s' ha de conjuminar forzosament d' aquesta manera.

Segón tràmit: aprofitant la *casualitat* d' estar los lleons depositats en una finca del comú, al seu propietari se li ocurreix l' idea d' oferirlos al Ajuntament. ¿Quànt ne demana? Uns diuhens vuyt mil duros, altres set mil, altres no mes quatre. Aixó es lo que convé: que 'l públich s' alboroti sentint parlar de tants mils duros, y pugui surtir lo propietari dihent:

—Pero de què s' exclaman, senyors! D' ahont ho han tret que jo exigeixo aquesta borratxada de diners pels meus lleóns? Si ni siquiera hi donat preu! Quan arribi 'l cas de vèndrels, si es que 'ls vench, llavoras serà hora de parlarne, y tinguin de tots modos la seguretat de que 'ls cediré per molt menos de vuyt mil duros y que de set mil y hasta que dels quatre mil que diuhens los més modestos.—

D' aquesta manera la opinió 's tranquilisa una mica y 'l negoci va presentantse menos antipàtic y gravós.

Tercer tràmit: ja que al Ajuntament aixó no li ha de costar res ¿per què no ha de deixar exhibir los lleons en la gavia gran de la colecció zoològica? Lo propietari 'ls instalará, lo propietari 'ls mantindrà, lo propietari ho fará tot y sense gastar un xavo del erari communal, lo pobre públich tindrà la ganga de veure diariament una pilà de lleons de gorra.

En virtut d' aquesta maniobra, 'ls lleons son collocats en la gavia dels ossos, y 'l poble comensa á acostumarse á veurels y á considerar casi com una necessitat la seva permanència en aquell siti.

—Ja está prou preparat lo terreno? D'enchs á donar l' últim cop de mà.

Lo propietari obra inofensivament la boca y exclama:

—Vaja, en vista del carinyo que 'l públich ha demostrat á las mevas fieras, las vench al Ajuntament per una miseria... per 17 mil cinc centas pessetas!

Tothom fa *jah!*, admirantse de semblant baratura, la corporació municipal s' apressura á acceptar lo tracte... y llestos: com diuhens los jugadors de mans; ja está acabada la sort.

Barcelona té lleons propis y pel seu us particular, y tothom queda content: la població, l' arcalde, 'l venedor y 'ls concejals que soLEN freqüentar lo Circo Eqüestre.

Quan demà vingui un foraster á visitarnos, lo portarém al Parch pera tenir lo gust de dirli:

—¿Veu? Aquí te una colla de bestias qu' estan instaladas lo mateix que persones.

Després l' accompanyarem á una escola municipal y li dirém:

—Aqui té una colla de personas qu' estan instaladas lo mateix que bestias.

MATIAS BONAFÉ.

UN LLIBRE NOU

¿PERQUÉ NO 'S CASAN LOS HOMES? *Humorada en vers per C. GUMÀ.*

L' autor de tantas y tan celebradas obres, acaba de publicarne un' altra que, ó molt ens equivoquem, ó serà una de las que més se llegeixin, ja que pot posar-se dignament al costat de las més xispejants é intencionadas que en C. Gumà ha escrit fins avuy.

S' ocupa del matrimoni, ó, mes exacte, de la poca afició que 'l matrimoni desperta entre la nostra juventut, y per comensament, diu l' autor:

¿Per qué no 's casan los homes?
L' assumpto es molt delicat
y mereix sé examinat
ab tots los seus punts y comas.

Es tan raro 'l casament
que avuy dia 's verifica
y la calma perjudica
á tal número de gent,
que no es estrany que tothom,
ab la mayor bona fe,
barrini per sapigué
lo per qué, y 'l quán y 'l cóm.

Lo clero es, á bon segú,
lo qui 's queixa ab més rahó.

—No fem ré—'m deya un rectó:
casi no 's casa ningú.

Avants no hi havia dia
que no 'm trobés apilats
sis ó vuyt desesperats
á dins de la sagristia.

«Senyor rectó, vingui aquí.»
«Cásins primer que aquells altres.»
«¡No! Primer qu' ells som nosaltres.»
«¡Cásim á mí!—¡Y luego á mí!»

Era un gust.... ¡Sempre casant!
Ara... es públich y notori,
las eynas de fé 'l casori
hasta se 'm van rovellant.

Segueix després evidenciant les conseqüències que aquesta corrent ocasiona en las demés professions é industrias, y entra desseguida y de plé en materia..

Las causas de que 'ls homes no 's casin, son varias. L' autor va explicantlas ab una gracia inimitable, enumera-
las una per una y amenisant la descripció ab observacions tan originals com atinadas.

—Parla dels inconvenients que proporciona l' anunciació d' un hereu? Pues ho fa aixís.

¡Alsa!.... Inaugurém la tasca.
y posémnos á patir.

Ara ella no pot dormir,
ara li agafa una basca,

ara ha de passegá 'ls vespres,
ara li vé mal de cap

avuy té desitj de rap,
demá té desitj de nespras....

Y ab aquestas lletanías
y ab aquest divertiment,
se passan regularment

uns doscents setanta dies.

Neix al últim l' infantó
sense cap contrarietat.

—Creuhen que ja han acabat?

—Prou! Ara vé lo milló.

—Se refereix á las grans dificultats que presenta l' escu-
llir dona? Parla d' aquest modo:

Jo, quan vaig á un restaurant,
procuro estar ben segú

de que en lo méu plat ningú
hi ha sucat per endavant.

Quan m' haig de comprá un vestit,
vull sempre estrenar la roba

y no acceptaré per nova

cap pessa que hagi servit.

LO NECTAR DE LA VINYA (Dibuix de T. Sala)

Al escullir la promesa,
tal com va 'l món avuy dia,
¿qui 'm diu que jo no seria
plat de seguda mesa?

¿Tracta de buscar un medi pera evitar tan graves perills?
Vejin com lo troba:

Lo pare que desitjés
casá á sas fillas, deuria
colocá á la portería
un lletreiro que digués:
»NOYAS PURAS Y SUMISSAS
Y DE CONDUCTA PRUDENTA.
CÁMBIO LA QUE SURT DOLENTE.»
Com se fa ab las llangonissas....

Es impossible extractar ni donar una idea exacta de la bona sombra qu' en tota l' obra campeja; pera formársen un concepte cabal, no hi ha sinó un medi: llegirla. Fássin-ho, y estich segur de que no se'n penedirán.

Tractantse d' un' obra de 'n Gumá, ja casi es ocios fer constar qu' en ella hi ha dibuixos del xispejant artista Manel Moliné, y que, com sempre, estan plens de picardia y travessura.

«Perqué no's casan los homes? es en resumen un dels més legítims triomfos del seu popular autor.

Que sigui la enhorabona.

R. S.

TIVOLI

Alternant ab *El colegial Totó*, s' ha reproduhit l' opereta *Artagnan*, que per ser molt garbosa y obtenir al *Tívoli* un desempenyo excellent, es sempre vista ab gust pel públich de aquell teatro.

Dimecres va donar-se una funció de retalls, á benefici del autor Sr. Pina Dominguez, en obsequi del qual vá pendre part en la representació l' celebrat actor cómich D. Ramón Rossell.

L' entrada un plé, y l' beneficiat vá ser objecte de las demostracions simpáticas del públich.

NOVEDATS

Ricardo Calvo celebrá dijous de la setmana anterior lo seu benefici posant en escena l' drama romàntich: *En el seno de la muerte d' Echegaray*. A continuació llegí *Un idilio* de 'n Nuñez de Arce y finalisá la funció ab la pessa *Esos son otros Lopez*. Lo Sr. Calvo que tan grans simpatias conta entre l' públich de Barcelona sigué objecte de una continua ovació que li tributá l' públich que omplíva l' teatre de gom á gom. Conmogut l' artista, doná las gracies al públich ab un sentit discurs.

Dimecres s' estrená la comèdia de 'n Pina Dominguez, titulada *Gonzalez y Gonzalez*.

D' ella 'ns ocuparém la setmana pròxima.

CATALUNYA

La companyia de sarsuela está á punt de acabar los seus compromisos. Lo dia 28 del actual inaugurarà una serie de funcions la companyia de opereta italiana Gargano, que últimament ha trabajat ab molt èxit en lo Teatre del Príncep Alfonso de Madrid. Tenim d' ella las millors notícies.

Entre tant lo temps s' aprofita bê. A benefici del aplaudit tenor Sr. Fernandez s' estrená l' dijous una joguina lírica arreglada dei francés pels Srs. Montesinos y Banquells, y ab música del mestre Cotó, titulada *Plaza partida*. ¿Han vist *Cel rogent del Aulés?* Donchs es lo mateix assump-

to, desarollat ab acert y dialogat ab bona sombra. Respecte á la música es també endavinada y algunas de las pessas mereixen los honors de la repetició.

* * *
Per aquesta nit està anunciada la funció á benefici de 'n Cerdón, qu' es un gat dels frares.

No faltarà gent al *Eldorado*.

GRANVIA

S' ha estrenat un sainete líric titulat: *Tribulaciones de un novio ó la portera en acecho*, original del Sr. Mesa de León y posat en música pel mestre Sadurní.

Es una obra agradable qu' entra de plé dintre del gènero dels sainetes.

La música contribueix á realzarla.

Y l' públich hi riu y li concedeix los seus aplausos.

JARDI ESPANYOL

Lo Princep del Congo probablement no arribarà á rey.

Es l' únic que podem dir respecte de una obra que no's recomana ni per la lletra, ni per la música.

La companyia ha reproduhit ab èxit l' antiga y popular sarsuela *El Molinero de Subiza*, mentre prepara l' estreno de algunes produccions.

La sarsuela *Eureka!* sigué estrenada l' dimecres, per qual motiu hem de aplassar lo parlarne pera la pròxima setmana.

CIRCO ECUESTRE

Quin goig feya l' dijous á la tarde l' espayós local del Circo plé á vessar de gent menuda! Lo senyor Alegria vá tenir la bona idea de obsequiar als alumnos de las escolas municipals y als assilats de las casas de beneficencia ab una funció. L' interès del espectacle mes que á la pista estava concentrat entre 'ls petits espectadors, que alegravan la funció ab sas ruidosas y expresivas demonstracions. ¡Y quant van gosar aquellas criatures!...

* * *
Las funcions de nit continuan oferint l' atracció de sempre. Ultimament ha reaparescut el desopilant ventriloqu O'Kill, que ab los seus ninots fà las delicias dels espectadors.

N. N. N.

A UNA TIPLE... DE CUYNNA

Encare que ab veu molt grata
y ab certa graciositat
hagis fet sabé al vehinat
que á tú te llaman la Chata,
confesso ab paraula clara
que t' estimo ab frenesi,
desde que 't vaig senti dir:
«No tengo pare ni mare.»

La téva veu tan m' encanta,
que 'm pots creure, puig no es qüento,
surten cada cop que 't sento
suspiros de mi garganta.
No entench en questions de amor;
pero alguns cops considero
que tú ets el rata primero
que intenta robarme l' cor.

Puig desd' que aquí vas vení
y vas posarte á cantar,
no se lo que 'm vas donar
que sempre estich: *Ay de mi!*
Y es que, nena, jo t' adoro

MODAS MATRIMONIALS

—¡Ay, mamá! Aquella senyora
dú del bras á aquell senyó.

—¿Sabs qué vol dí aixó? Que 'l pobre
no deu estar gayre bó.

perque ab ton cant deliciós
farías está envejós
al canario más sonoro.

Potsé arribará á extranyarte
aquesta epistola rara;
més has de pensar, qu' encare
tengo mucho que contarte.

Es á dir, t' ho contaré
si es que 'l teu cor 'm demostra
que no hi ha amor com lo nostre
ni fé como nuestra fé.

Si deixant á aquest fulano
que fa temps que 't busca 'l cos
vols que se 'n aném tots dos
cogiditos de la mano,
á Xina, á Fransa, á Ultramar
ó allá 'hont sigui del gust téu,
no ha de saberme pas greu
estos lugares dejar.

Dirás qu' estich alocat
ó que no sé *comprimirme;*
pero tot lo que pots dirme
ho sufreixo de bon grat,
mentre 'm portessis lo consol
de dirme clá.... y *castellá*
que tú y jo ens hem de casá
un dia.... *al salir el sol.*

Com que los meus afanys son
poguer riure al teu costat,
dónam lo si desitjat
y se acabó la cuestión.

Si ab mi vens, re 't faltará
puig lo meu amor t' abona
que aquella que are es minyona
reina en mi casa será,
vina, y no t' importi un pito
que de tú diguin horrors,
puig també 'ls murmuradors

VIVIDORS DE LA CASA GRAN

Los músichs cobran de la Ciutat;
pero ¿ahont treballan?.... Al envelat

tienen su corazoncito.
No 't fassin retrocedir
del mal-parlats tas ofensas,
perque ets molt tonta si pensas
que vas á dar que decir.

Si à la méva pretensió
veig que no 't mostras esquiva
fins haig de cridar: ¡Que viva
la madre que te parió.
Més si es que 'm deixas plantao,
exclamaré ab gran doló,
que esto se remató
y que esto se ha rematao.

Y per no veuret may més
ni recorda'm del teu mico....
yo me voy á Puerto Rico
en un cascarón de NUES!

J. USÓN.

Som nosaltres dels que dihem que l' última Exposició de Bellas Arts ha anat ben dirigida y que s 'ha fet tot lo humanament possible per atreure concurrencia.

Pero de aixó á assegurar que l' Ajuntament ha saldat ab benefici hi vá alguna diferencia.

Aquell periódich del carmetlo es un dels que creuhen que vá á donarse, per primera vegada á la vida, l' exemple de una exposició que s' haurá celebrat sense déficit. Y 's funda en que haventse

Y d' os ¡si 'n tenen! Be 'n donan probas.
¿Per qué no tocan may pessas novas?

calculat los ingressos en 82,000 pessetas, se'n van recaudar en tots conceptes 87,951. Lo resultat, à primera vista, es tentador, ja qu'en lloc de deficit ofereix un superàbit de 5351 pessetas.

* * *

Pero aquí no mes se parla de ingresos. ¿Perqué no's diu res dels gastos?

Pera cullir entradas s'han tingut de sembrar contínuas festas, concerts, verbenas y fins un ball de gala.

Ara bé, 'ls gastos que s'han fet s'ajustan rigurosament als que s'havien pressupostat? Y si s'ha excedit en això ¿pot saberse fins à quina cantitat?

Això es lo que importa saber: no sols lo que s'ha recaudat, sino també lo que s'ha gastat y 'l saldo. Y això es lo que no ha dit encare l'periódich del *carmello*, sense considerar que no hi ha res que se sembli tant à la mentida com la veritat à mitjas.

Uns individuos de la policia encarregats de impedir que certas donas surtin à determinades horas del vespre, sufreixen tot sovint lamentables equivocacions, prenent per maturrangas à noyas y donas honradas à tot serho.

Y ja poden figurarse quins disgustos s'originan à cada punt ab motiu de aquestas equivocacions.

* * *

Los tals individuos revelan, en veritat, tenir mal nas.

No se semblan en res, al célebre Rubau Donadeu, que un dia, avants de la Revolució, 'ls de la secreta van detenirlo.

—Qui 'l vá agafar à vosté? —vá preguntarli 'l jutje.

—Los de la secreta —respongué sense vacilar.

—Portavan alguna insignia?

—No, senyor.

—Llavors ¿cóm sab qu' eran de la secreta?

Resposta de 'n Rubau:

—De la mateixa manera que s'coneix una prostituta entre mil donas honradas, se coneix un polissón entre mil homes que no siguin del ofici.

Bonich regalo!

Saben aquells dos lleons, grossos, immensos com dos montanyas de *natilla* que formavan l'obra de *mes bulto* en la secció d' Esculturas de l'última Exposició?

Donchs l'autor, Sr. Sardi, resident à Bolonia 'ls ha regalat al Ajuntament.

Y això es una ganga.

Doscentscinquanta duros havíen costat de transport, desde Bolonia à Barcelona; y altres tants havia de costar lo seu retorn.

De manera que el Sr. Sardi estolvia al Ajuntament un gasto de 1,250 liras.

Deu li pagui la caritat.

Y à propòsit de lleons. Las tres parellas del Sr. Soler, instaladas à la colecció zoològica del Parch, son ja de Barcelona. De las sis bestias, de una gossa danesa y de una gabia se'n pagan 17,500 pessetas.

Trobo que 'l preu no es exagerat.

* * *

Pero hi ha alguns periódichs que remugan, dient que l'erari municipal està molt endarrerit, y que sent molts los acreedors qu'esperan l'hora de cobrar, no es prou oportuna la compra dels lleons.

Precisament jo crech tot lo contrari: trobo l'ad-

quisició oportuníssima, per lo mateix que hi ha acreedors de per mitj.

A tot acreedor impertinent se li abracona un lleó, y en paus.

Diu Lo *[Diari Mercantil]* que l'Arcalde està seqüestrat, inspirat ó dirigit per mitja dotzena de mangonejadors y vividors que ván convertint la Casa de la Ciutat en patrimoni seu.

—Se n'ha enterat lo diari de Càmara?

Si no se n'ha enterat, passi al seu coneixement pel méu conducto.

Lo diari del *carmello* té la paraula.

Del Sr. Bastinos, ex-tinent d'arcalde, hem rebut la següent carta que 'ns apressurém à reproduhir:

«Amich Director: Acabo de llegir en la *ESQUELLA* lo de la subasta del peix que ha sortit fallida. No sé lo que ha passat ara; pero sé que quant vaig adjudicar jo en aquell mercat un puesto igual per 8,157 pessetas, l'endemà van ser pagadas bitlo bitlo, de modo que si llavoras es vā publicá aquesta notícia no vā resultar bombo, sino realitat, y per això 'm permeto ferli aquesta observació, porque ja que per mal administradó 'm vā treure en Larroca del Ajuntament, no passés també per bom-bero als seus ulls y als dels seus lectors.

Sempre son amich.

BASTINOS.»

* * *

Si serà veritat allò que diu lo refrán: «Cóm més aném, menos valem!»

Noticia estupenda.

Lo burro es un joch lícit, aixis van declararlo ls tribunals.

Pero ara s'han dictat no sé quinas ordres, en virtut de las quals, à las taules del burro no mes se permetrà que hi juguin nou personas.

Siga qui vulga l'autor de l'ordre mencionada, casi fá sospitar que té celos dels jugadors.

Perque à jutjar per la mostra, ell també fá 'l burro.

Tranquilisemnos: ja no se la talla.

Guerrita ha comprés qu'Espanya estava pendent de la séva queta.

Y naturalment, fins per humanitat, no podia tallàrsela.

Estant pendent d'ella, tal vegada Espanya hauria caygut per no aixecarse 'n mes.

Lo germà del regidor Sr. Guerrero, s'ha donat de baixa del cassino fusionista y ha ingressat ai cassino conservador.

Vels' hi aqui un guerrero que s'ha girat...

—¿La casaca?

—No, senyors: la cota de malla.

* * *

Al sortir del cassino fusionista, per dirigir-se al de la Rambla de Santa Mònica, 'm sembla que vā equivocar lo camí.

Lo verdader refugi del Sr. Guerrero ¿saben qu'era?

El Niu Guerrer.

Política local.

Qui pot y vol ha nombrat quefe de partit fusionista de Barcelona al Sr. Comas y Masferrer.

¿Se posará tothom baix las sévas ordres?

Aquí està 'l quid.

* *

De moment y á la carrera
l' Enrich se tira endarrera.

Y al sentir parlar de *comas*, diuhen que s' ha posat á cantar ab música de *El Plato del dia*:

«Puntos suspensivos:
más vale callar.»

Los pares de familia van de capa cayguda. A Madrid van acusar á una senyora del delicte de corrupció de una menor, neboda séva.

Lo fiscal vá retirar l' acusació considerantla infundada, á pesar de lo qual l' advocat de 'ls pares de familia la vá sostenir.

Y l' Jurat pronunciá veredicte de inculpabilitat, sent absolta l' acusada.

Y ara resulta que la senyora, apoyada en aquest fallo ha resolt perseguir als pares de familia com á calumniadors.

Ja no mes falta que la querella prosperi, per que 'ls maneflas qu' en tot volen ficarse, comensin á perdre las ganas de importunar al próxim.

Alsa! 'ls pares de familia, á casa, que prou feyna tenen.

Un catalá de soca y arrel, que no transigeix de cap manera ab la llengua castellana, deya un dia:

—Fins á cert punt comprehench que 'ls castellans de una finestra'n diguin nna *ventana*, per ser qüestió de *vent*. Lo que no m' explico y ningú m' ho fa-

FILLAS DE EVA.

Ab una torre ben fresca
y una criadeta aixís
¿no es vritat qu' es cosa fácil
lo passá un istiu felís?

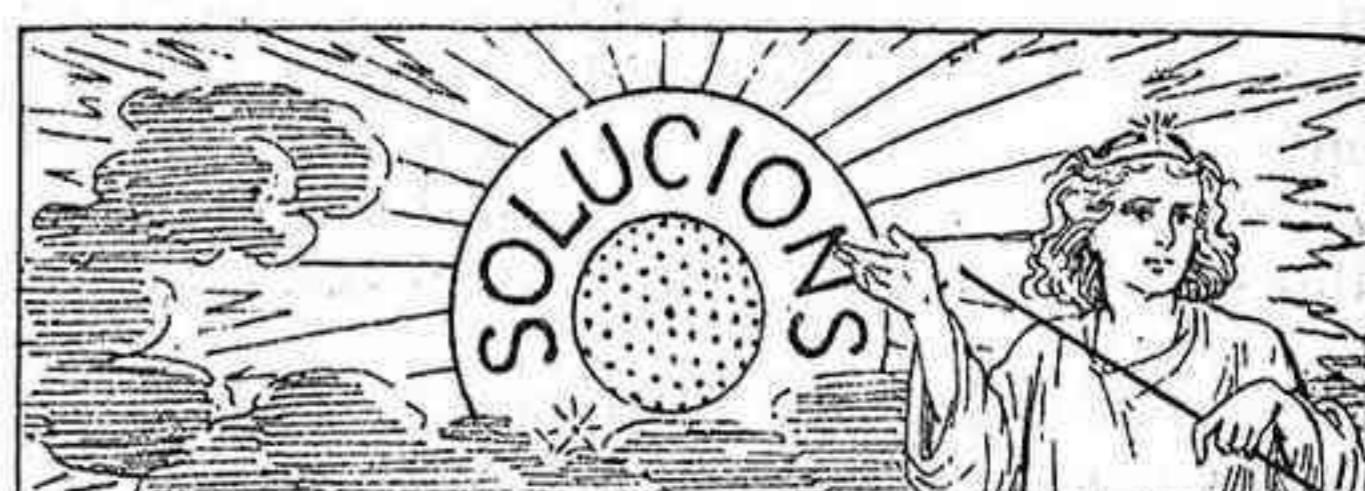
rá compendre, es que del formatje n' hajan de dir queso.

Cassat en un periódich extranger:

Un estudiant de dret, admirador de la legislació romana, compareix davant de un tribunal, acusat de violació de una noya.

Y ab molt fervor diu:

—Comprehenc lo delicte que he comés y jo mateix demano que se m' castigui severament. Apliqueume 'l Códich romá qu' es més sever que l' nostre. Reclamo la pena del talib.

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*E-na-mo-ra-da*.
- 2.ª ID. —*Ma-ne-la*.
- 3.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—*La de San Quintín*.
- 4.ª INTRÍNGULIS.—*Opala*.
- 5.ª GEROGLIFICH.—*Cent quaranta quatre, igual á dotze dotzenas*.

XARADA

Lo que va fer lo Total
á la prima de 'n Martí
no va dirho á n' en Pasqual,
pero á sas dos-tersa si.

PERE PRATS Y GARBAT.

ANAGRAMA

En Total venint de l' hort
á son cunyat ha pegat;
mes sort qu' en Total ha anat
á apaciguarlo.... ¡carat!....
que sino 'l deixa mitj mort.

J. BAGUÑA S.

TRENCA-CLOSCAS

ADELA LAMICA

REUS

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama català.

F. M. GIOR.

GEROGLIFICH

++
O II

◇+
K K

SANCH DE CARGOL.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

GRAN SENSACIÓ-OBRA NOVA

¿PER QUÉ NO 'S CASAN LOS HOMES?

HUMORADA EN VERS

PER

C. GUMÀ

ILUSTRADA AB DIBUIXOS DE

M. MOLINÉ

Preu: DOS ralets

Se ven á can López y per tot arreu

Obra nueva del eminent novelista

B. PÉREZ GALDÓS

TORQUEMADA EN EL PURGATORIO

Un tomo 8.º Ptas. 3.

Nueva publicación

COLECCIÓN DIAMANTE

(EDICIÓN LOPEZ)

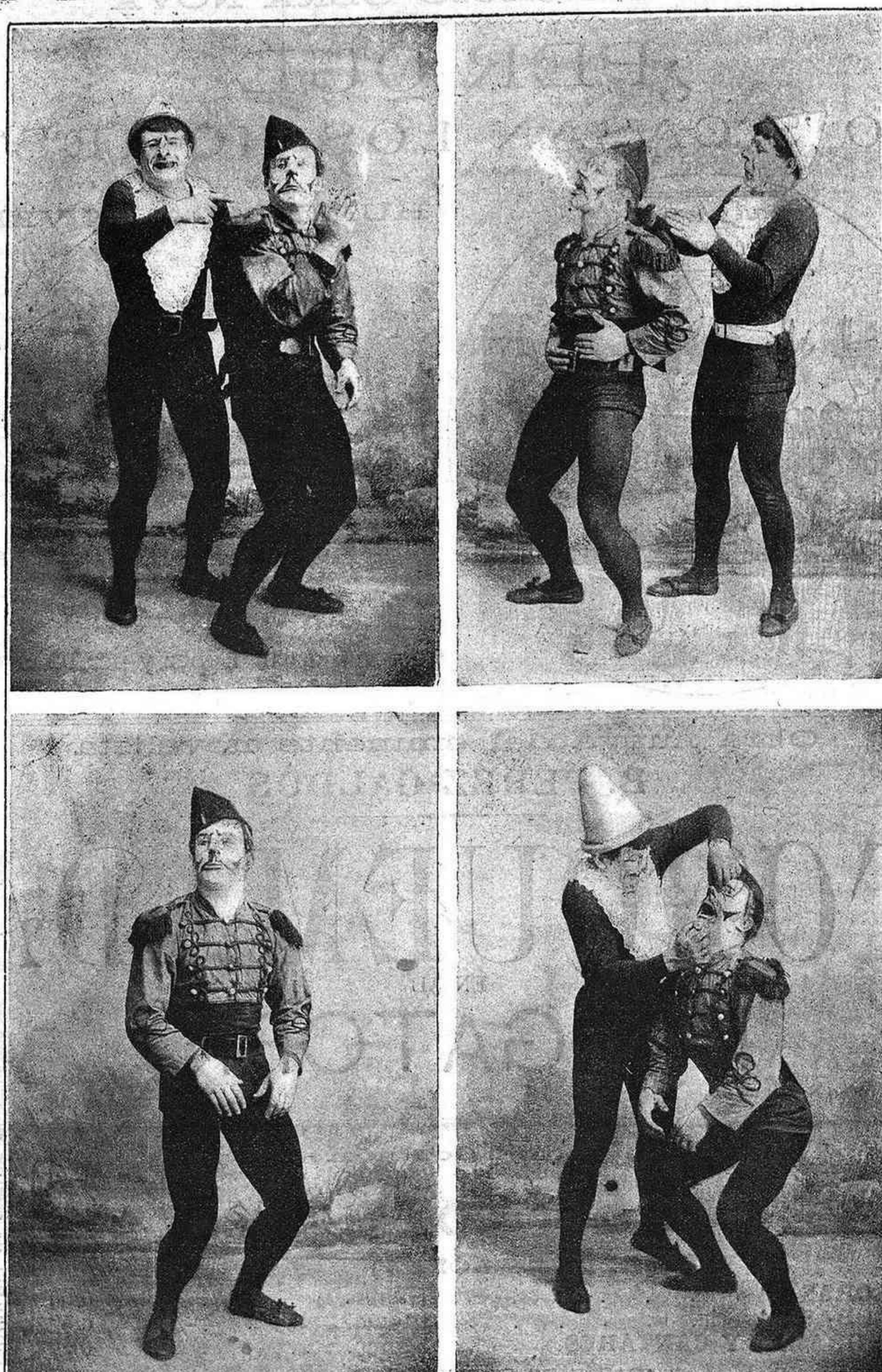
1. ^o DOLORAS 1. ^a serie	1 tomo.	Ptas. 0'50
2. ^o DOLORAS 2. ^a serie	1 tomo.	» 0'50
3. ^o HUMORADAS Y CANTARES	1 tomo.	» 0'50
ACABAN DE PUBLICARSE		
4. ^o PEQUEÑOS POEMAS 1. ^a serie	1 tomo.	» 0'50
5. ^o PEQUEÑOS POEMAS 2. ^a serie	1 tomo.	» 0'50*
6. ^o PEQUEÑOS POEMAS 3. ^a serie	1 tomo.	» 0'50

POR EL INSIGNE POETA

R. de Campoamor
 Preciosas cubiertas al cromo
distintas para cada volumen.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, o bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' estravíos, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponials de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LO CIGARRILLO DEL CLOWN

(Fot. A. Torija.—Barcelona)

—Aquest *tío* crech que fuma.
—(Aquest mano m' ha atrapat.)
—¿Qué n' has fet del cigarrillo?
—(Busca: ves si 'l trobarás.)

—Es extrany! Lo fum m' indica
que té tabaco y no obstant....
Vina aquí, ensenyam la boca....
—¿Veus? *cigarrillo no hay.*